



## KAPITOLA ČTRNÁCTÁ,

*v níž se čáp Klapálek nepřestává divit*

Ráno, když se žhavé slunce zasmálo na vesnici a na zelené jezero, vyletěl nad kulaté chýše národa Bambuti český čáp Klapálek, který se nacházel na každoroční rekreaci v Africe. Byl to bílý pták s černými křídly a nápadně červeným dlouhým zobákem, ne již mladý, ale také ne starý; podle houstnouceho chvostu peří na dolní části krku by se dalo říci, že to byl pták zkušený, který mnoho věděl, ba i to, proč stojí čápi na jedné noze, proč kuňkají žáby sborem a proč je dobré být v létě na Šumavě a v zimě v Africe. Díval se na lidi shůry, a proto si myslel, že je zná jako nikdo jiný. Pokaždé když se mu zdálo, že již zcela pochopil jejich mravy, vyvedli ho však z omylu. Naučil se tedy ovládat dokonale své city; byl zdrženlivý a málokdy byl vyveden z míry.

Ale to, co se událo od včerejšího dne v kraji Bambuti, donutilo i čápa Klapálka k zamyšlení; kroužil dlouho a neúnavně nad vesnicí; to, co viděl a slyšel, se mu zdálo tak neobyčejné, že každou chvíli zakroutil dlouhým krkem, což u čápů v nejlepších letech znamená rozpaky.

Na návsi postával lid Bambuti ve velkém kruhu. Podle šuškáni a klábosení poznal Klapálek, že je tu více žen než mužů, takže bylo jasné, že se budou dít věci zajímavé a důležité. Teprve potom uviděl, že uprostřed kruhu na pařezu, potaženém

vydělanou sloní kůží, trůnil trpaslík takový jako skřítkci, které osobně znal od Boubína. Byl jen jaksi mladší o nějaké to století, zato byl důstojnější; na hlavě měl korunu, která mu stále padala do čela. To bylo tím, že řezbář Matyáš Kubala z Vimperku měl zálibu ve velkých hlavách a korunu pro krále Břichopase vyřezal také poněkud volnější.

„Ve velké hlavě musí něco být,“ říkával Matyáš; podle toho se v celém světě poznávaly jeho loutky.

„Podívejme se,“ řekl si čáp Klapálek, „tak tohle bude asi ten jejich nový král. Heleďme ho, trpaslíka! Ty jsi mi, brachu, nějaký podnikavec!“

A teď teprve pochopil mnohé, co již dnešního rána zažil: především rozhovor dvou krokodýlů, který zaslechl na úsvitu. Každé ráno se procházel kolem močálu, ve kterém se vyhřívali oba hovorní plazi; nebyl to sice hned po ránu příjemný zážitek, ale žít v kraji Bambuti a nevědět, co si právě myslí krokodýl, by bylo nejen zaostalé, nýbrž i lehkovážné.

„Co je nového ve vesnici?“ ptal se menší krokodýl. „Už dlouho jsem nepozřel žádné dítě ze vsi!“

„To už není žádný život,“ řekl druhý, „vždycky mi nějaká kostička uvázne v zubech. Je s tím víc práce než najedení!“

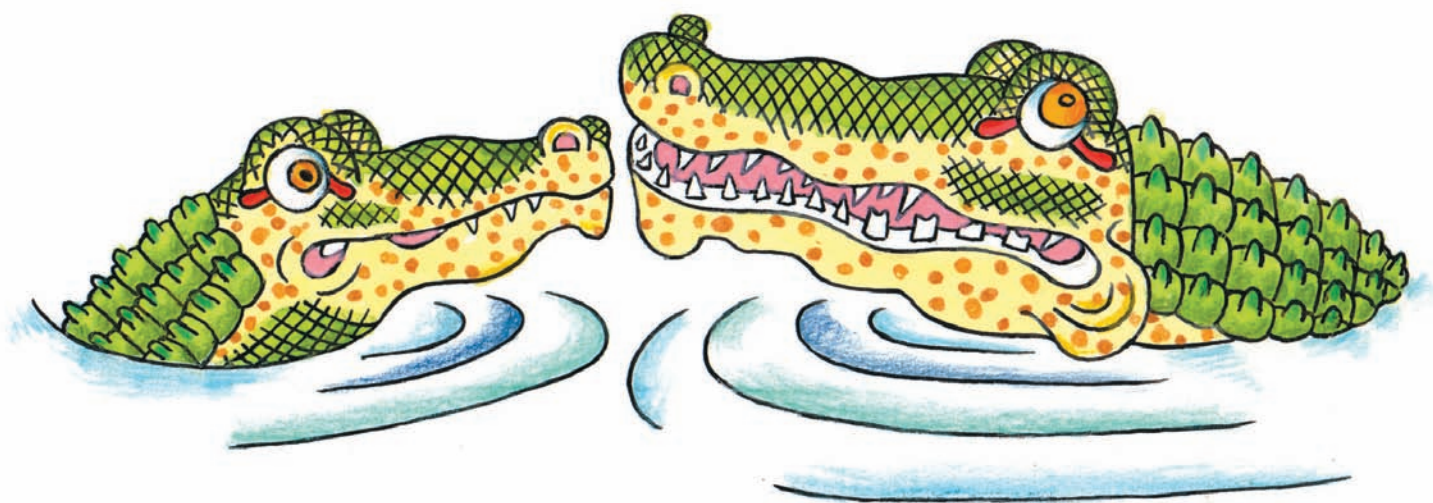
„Slyšel jsem, že mají nového krále,“ povzdychl si menší krokodýl. „Ten má být tak malý, že by se do něj nedalo ani kousnout. Všechno je marnost, nic než marnost.“

„Jsem unaven,“ řekl starý krokodýl. „Ujišťuji tě, že jsem to chtěl v životě někam dotáhnout, ale pořád jsem ve stejném močálu. Ať mi nikdo neříká, že s poctivostí nejdál dojdeš.“

A menší krokodýl si v této souvislosti na něco vzpomněl a zeptal se zdvořile:

„Jak se daří kůži vašeho pana bratra?“

„Raději o tom nemluvme,“ řekl starý krokodýl a zaplakal velkými slzami. „Nepřipomínejte mi mého milovaného bratra. Byl to skutečně vzácný typ krokodýla.“





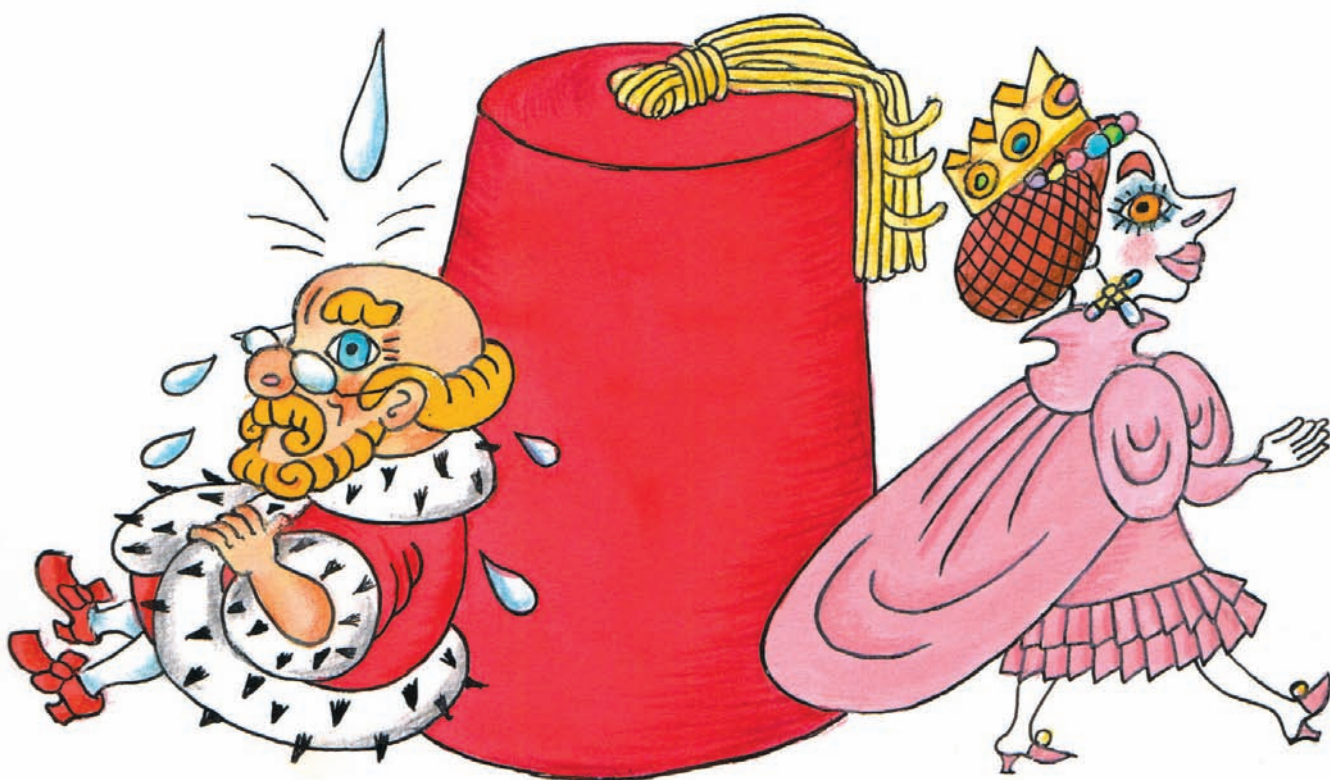
Tohle vyslechl Klapálek při své ranní procházce, neušlo mu, že v močálu leží velký kufr, který se těší pozornosti všech obyvatel močálu. Starší krokodýl na něj hleděl s bolestí v krhavém oku. Čápa Klapálka ovšem nenapadl pravý důvod. Myslel si, že krokodýl neví kufry a z toho že plyne jeho zármutek. Jako pták zcestovalý věděl, že kde je kufr, musí být i cestující. Řekl si tedy:

„Přesně takový kufr jsem viděl na nádraží v Šumperku. Ale kde je jeho majitel?“

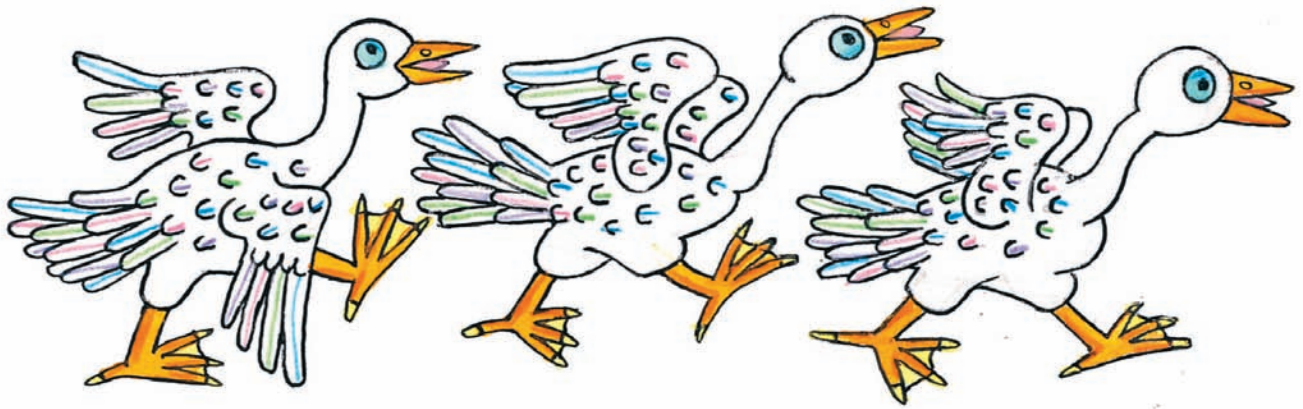
Podíval se úkosem na krokodýla a zdálo se mu, že je zbytečné se tolik ptát.

Tu zahlédl také vesnici z klobouků a před jedním z nich krále Břichopase, jenž zvedl nepokrytou hlavu k obloze, jestli na ní nevidí mráček, který by alespoň na chvíli zakryl dotěrné africké slunce. Král Břichopas toužil po stínu. Obával se, že bez koruny dostane úžeh.

Čáp Klapálek se zaradoval. Břichopas mu připadal nějak povědomý, a hned si vzpomněl na malou šumavskou vesnici, kde viděl za oknem jedné chalupy jesličky.







„Vždyť je to Herodes!“ řekl si s pýchou, že to jméno nezapomněl. „Jakpak ne! Herodes je to! Kam dal ale korunu?“

Snížil pak let, předstíraje, že si chce sednout do rákosí, a uviděl, že ke králi přiběhla z jednoho klobouku královna, lomíc rukama; král Břichopas se na ni udiveně podíval.

„Tak, a teď je všemu konec,“ zabědovala, „začínám černat!“

Ale Břichopas neodpovídal, jen si stíral z čela velké kapky potu.

„Tak přece něco řekni!“ křičela královna dále. „Večer nemluvíš, ráno nemluvíš. Říkám ti, že černám.“

„I já černám,“ odpověděl nevrle král Břichopas. „Slyšel jsem, že je to zdravé!“

„Ty ses měl jmenovat Budižkničemu,“ řekla uraženě královna. „Naše jediné dítě si bere trpaslíka a mne, svou královskou choť, necháš bydlet v klobouku!“

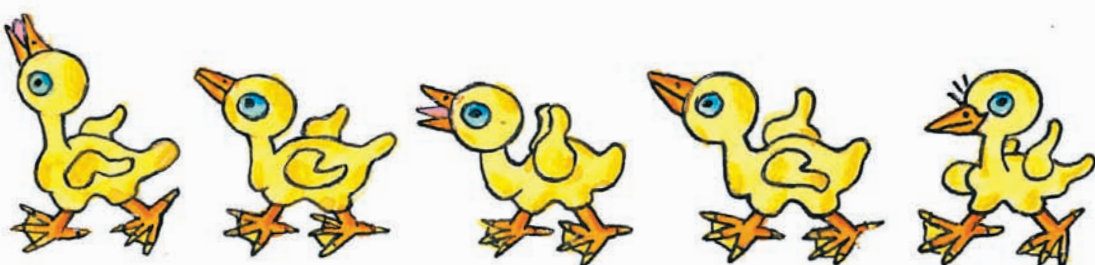
„Mimochodem – nemá Černobýl něco proti černání?“ pravil s těžkým povzdechem král Břichopas. „Vždyť je to černokněžník!“

„Je to takový černokněžník, jako ty jsi král!“ řekla Bolena a ukončila tento trapný rozhovor.

A čáp Klapálek, který nad nimi kroužil, si pomyslel: Tak vida, hádají se. To budou určitě Češi! S pohnutím se díval na loutky a najednou ho napadlo, že hospodář mu jistě už obložil kolo slámou. Při té myšlence zaslzel nevelkou čapí slzou; ukápala na rozpálenou hlavu krále Břichopase a on se zaradoval; zvolal za odcházející Bolenu:

„Prší, drahoušku!“

Čáp Klapálek letěl dál; jednou ho popadla zvědavost a ta nikoho tak lehko nepustí. Chtěl teď vědět, jestli je Pitryšek také Čech a není-li náhodou jedním z jeho



známých trpaslíků. Znal jich dost a vycházel s nimi velmi přátelsky. Jen s jedním ne, co se podobal žábě. Jednou ho omylem snědl, ale to neříkejte dál. To byl Klapálekův omyl. A trpaslík se také nemá podobat žábě!

Nedaleko vesnice ho zdržela další nevídaná událost. Na zarostlé stezce pralesa uviděl čáp Klapálek dlouhý kejhající husí průvod. Vpředu šli tři načepýření houserři a za nimi v husím pochodu podškubané husy s neklidným hejnem housátek. Nad celým tím divným průvodem se tetelilo truchlivé „go, go, go, go“, a čáp Klapálek, který nikdy nebyl husám příliš nakloněn, zaklepal znechuceně zobákem.

Snížil tedy let podle svého starého zvyku a vyslechl rozhovor dvou bílých hus.

„Járku,“ pravila první, „neměly jsme tehdy zachraňovat Řím, a možná že by všechno dopadlo jinak!“

„Jejdanáčku!“ povídá ta druhá, která nebyla tak vzdělaná, „my, husy, že jsme zachránily Řím? A kdepak je ten Řím?“

„Na tom nezáleží,“ odpověděla první, která to také nevěděla. „Jen by mne zajímalo, proč nás nový král posílá do vyhnanství.“

„Je vidět, že žádnou z nás nepoznal dokonale, jinak by to nikdy nemohl udělat.“

„Králové vždycky spávali pod peřinou z husího prachu,“ řekla ta druhá. „A řeknu vám, madame, nevím, co je lepší: jít do vyhnanství, či plnit královskou peřinu.“

Husáci si zatím pyšně vykračovali v čele průvodu s krky bojovně nataženými.

Čáp Klapálek se již nad husím pochodem déle nezdržoval; poznal, že se stalo mnohem víc, než může čáp na rekreaci pochopit.

„Co to jen ten krajan vyvádí?“ řekl si. „Taková to bývala klidná vesnička, ani místní rozhlas tu neměli. Teď ho jistě zavede, zatrachtílý trpaslík!“

A rozveselen, zamířil k vesnici pomalým, vyváženým letem. Tam teprve uviděl Pitřýska a zvolna nad ním zakroužil.

